

Πώς ονομάζονται τα στελέχη του κορωνοϊού SARS-CoV-2 και γιατί δεν υπάρχει Αθηναϊκή Μετάλλαξη

Η ονοματολογία των νέων στελεχών του κορωνοϊού SARS-CoV-2 αποτελεί μία αρκετά πολύπλοκη διαδικασία. Για να γίνει ωστόσο κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο ονοματίζονται τα στελέχη θα πρέπει να δούμε τον τρόπο με τον οποίο προκύπτουν. Ο Επίκουρος Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, **Γκίκας Μαγιορκίνης** και ο Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ), συνοψίζουν τα δεδομένα γύρω από αυτό το θέμα.

Σε κάθε αναπαραγωγή του ιού δημιουργούνται μεταλλάξεις καθότι ο μηχανισμός πολλαπλασιασμού κάνει λάθη κατά την διαδικασία αντιγραφής του γενετικού υλικού. Να σημειωθεί ότι ο μηχανισμός πολλαπλασιασμού του συγκεκριμένου ιού, αντίθετα με άλλους κορωνοϊούς, έχει μηχανισμούς επιδιόρθωσης. Παρόλη την επιδιόρθωση των λαθών μεταλλάξεις εξακολουθούν να δημιουργούνται αν και σε μικρότερο ωστόσο βαθμό από ότι σε άλλου ιούς RNA. Οι ιοί λοιπόν που προκύπτουν φέρουν συνδυασμούς μεταλλάξεων οι οποίες συγκεντρώνονται σε βάθος χρόνου. Όταν ένας ιός καταφέρει είτε από τύχη είτε λόγω πλεονεκτήματος να επεκταθεί στον πληθυσμό και διαφέρει αρκετά από άλλους ιούς λόγω του συνδυασμού των μεταλλάξεων που κουβαλάει τότε δημιουργεί έναν νέο εξελικτικό κλάδο και ονομάζεται ως στέλεχος.

Η έννοια του «στελέχους» ως οντότητα έχει βιολογικό και εξελικτικό χαρακτήρα. Έτσι στέλεχος ονομάζουμε το σύνολο των ιών που έχουν παρόμοιες ιδιότητες γιατί κουβαλάνε παρόμοιους συνδυασμούς μεταλλάξεων. Από την άλλη δείχνει την εξελικτική ιστορία του ιού και για αυτό συνηθίζεται τα στελέχη να ονοματίζονται από την περιοχή που απομονώθηκαν για πρώτη φορά. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια αποφεύγεται ο χαρακτηρισμός των στελεχών με γεωγραφική τοποθεσία γιατί δημιουργεί στίγμα με αρνητικές συνέπειες στην Δημόσια Υγεία. Για αυτό το λόγο τα στελέχη ονοματίζονται με βάση τον εξελικτικό κλάδο που έχουν προκύψει σύμφωνα με συνδυασμό λατινικών γραμμάτων και αριθμών που αναπαριστούν την εξελικτική ιστορία του στελέχους.

Το στέλεχος B.1.1.318 αποτελεί το δεύτερο σε συχνότητα στέλεχος που απομονώνεται στην ελληνική επικράτεια τους τελευταίους μήνες. Αξίζει να σημειωθεί ότι το στέλεχος απομονώθηκε για πρώτη φορά στη Νιγηρία αλλά ήδη απομονώνεται σε πλήθος άλλων χωρών σύμφωνα με την πλατφόρμα GISAID όπως Ηνωμένο Βασίλειο, Βέλγιο, Αυστρία, Γερμανία, Σουηδία, Φινλανδία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Ελβετία, Σλοβενία, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Καναδάς, Αυστραλία, Ιαπωνία, Σιγκαπούρη, Μπαγκλαντές, Αργεντινή, Γκάμπια, Γκαμπόν και Τουρκία. Ως εκ τούτου δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι το συγκεκριμένο στέλεχος έχει ελληνική προέλευση ή κάποια ελληνική ιδιαιτερότητα για την οποία μπορεί να ονοματισθεί με αυτόν τον τρόπο. Σχετικά με τις ιδιότητες του στελέχους, προς το παρόν δεν υπάρχουν σαφή στοιχεία για την μεταδοτικότητα, την ανοσολογική διαφυγή ή την παθογένειά της και για αυτό δεν έχει θεωρηθεί μέχρι στιγμής ως στέλεχος ανησυχίας (Variant of Concern).